

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Деница Петкова Загорчева-Койчева

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието, обявен в Държавен вестник, бр.

59/11.07.2023 г., за кандидат дпн Веселин Димитров Михалев

I. Биографични данни.

Кандидатът Веселин Димитров Михалев завърши специалност „Начална училищна педагогика“ през 1986 г. (ОКС магистър) във Висшия педагогически институт - Благоевград. През 1989 г. завърши следдипломна специализация по икономика към Икономически университет - Варна. През 2015 се дипломира по МП: Управление на образованието към Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“.

Притежава образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност: История на педагогиката и българското образование. Присъдена му е I ПКС по специалност „Управление на образованието“ от ДИКПО – Варна към Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Присъдена му е научна степен «доктор на науките» (2017) по научна специалност Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика).

Трудовият стаж на дпн Веселин Михалев започва през 1987 г. като учител в СОУ „Кирил и Методий“ - гр. Белослав, област Варна. Работи като учител и зам.-директор в училища. От 1999 г. до момента е назначен като директор на ОУ „Добри Чинтулов“ – Варна. От 2019 г. е и преподавател във ВСУ „Черниоризец Храбър“ – Варна.

II. Обща характеристика на научната продукция.

Кандидатът е представил за рецензиране научна продукция в обем от 39 публикации, в това число 5 монографии, 3 студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, 15 статии, публикувани в научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 1 статия, публикувана на чужд език в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация и 15 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране.

Тъй като конкурсът за професор е в професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието (административно и финансово управление в образователната система), ще коментирам преди всичко публикациите в тази научна област.

Представеният хабилитационен труд „Делегираният бюджет в условия на финансова

децентрализация на училищното образование“ се състои от въведение, три глави, заключение и литература общо в обем от 216 страници (190 страници без приложениета). В него са позиционирани 16 таблици, 5 схеми и 11 приложения. В монографията се анализират основните фази на бюджетния процес, пряко свързан с функционирането на делегиран училищен бюджет в ОУ „Добри Чинтулов“ за 2020 г.

В хабилитационния труд са очертани теоретичните аспекти на финансовата децентрализация, правата и отговорностите на различните равнища на управление, анализирани са основни характеристики на делегирания училищен бюджет, представени са правилата и процедурите за формиране и разпределение на финансовите ресурси в делегирания бюджет на ОУ „Добри Чинтулов - Варна. Очертана е актуалната правна рамка и са анализирани елементите на Системата за финансово управление и контрол. Предложена е методика за оценка на степента на делегираност, изяснени са основни понятия в контекста на делегирания бюджет.

Монографията „Квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти“ е в обем 212 страници без приложениета. В монографията се анализират основните специфики и тенденции свързани с професионална продължаваща квалификация на педагогическите специалисти. Направена е характеристика на системата за професионална квалификация на педагогическите специалисти. Представен е институционален анализ на равнищата на контрол и управление на системата за продължаваща квалификация. Идентифицирани са основните форми за провеждане на продължаваща и вътрешноинституционална квалификация. Представен е примерен модел за управление на квалификационната дейност на институционално ниво, който обхваща конкретни стъпки, свързани с етапите при управление на квалификационната дейност на институционално ниво.

В монографията „Българското училище в град Варна през Възраждането. Педагогически и управлениски аспекти“ са очертани и анализирани етапите на развитие на българското училище, както и приносът на първите възрожденски учители за издигане на просветното дело. Изследвана е организацията на обучение, принципите, методите и средствата на обучение и възпитание, и учебните програми. Анализира е дейността на два типа възрожденски институции – „специализирани и неспециализирани“, като са очертани основните управлениски функции и приноси на двата типа.

В студията „Вътрешните правила за организация на работната заплата в образователната институция-механизъм за нормиране и заплащане на труда на персонала“ се разглеждат въпроси, свързани с организацията на работната заплата, регламентирани с вътрешните правила в образователната институция, които се явяват надежден източник за осигуряване на праведливост при определяне на трудовите възнаграждения.

В студията „Аспекти на взаимодействие между училищната общност и родителите -

възможни решения“ се разглеждат въпроси, отнасящи за взаимодействието между училището и семейството. Очертани са сферите на родителското участие в дейността на образователната институция. Предложен е примерен план и модел за управление на взаимодействието на връзката „училище – семейна среда“. Обоснована е потребността от сътрудничество и взаимодействие с родителите.

Голяма част от представените публикации разглеждат различни аспекти от управлението на училищата – финансово управление, кариерно развитие и квалификация на педагогическите кадри, оценката на резултатите от труда на педагогическите специалисти, права и задължения на директорите, контрол в управлението на образователните институции.

Друга част от публикациите, от представените за конкурса, се фокусират върху аспекти на европеаската и национална политика за управление на образоването.

При обобщаване на представените публикации можем да откроим следните характеристики: актуалност на разглежданата проблематика; последователна и логична структура; подбор при анализа на литературни източници; прецизност при използване и анализ на нормативни документи; прецизност при използването на основни понятия; професионален език и стил на изложение.

III. Основни приноси в научната-теоретичната, практико-приложната и преподавателска дейност на кандидатката.

Оценка на научно-теоретичните приноси

Заявените от кандидата научно-теоретични приноси отговарят на съдържанието на представените публикации. Като особено важни за развитието на теорията и управлението на образоването определям следните приноси:

1. Изведени са аспектите на управленската отговорност на директора в процеса на въвеждане и прилагане на системата за финансово управление и контрол в условията на финансова децентрализация на училищното образование.
2. Очертани са проблемните области при прилагане на системата на делегиран бюджет на различните управленски равнища, в рамките на които могат да се търсят нови управленски ~~решения~~, с цел усъвършенстване на финансовото управление на училищното образование.
3. Анализирани са основните характеристики на заложения модел на продължаваща професионална квалификация на държавно ниво.
4. Изгotten е институционален анализ на квалификационната дейност на педагогическите специалисти на всички управленски нива в системата на училищното образование.
5. Анализирана е системата за кариерно развитие на педагогическите специалисти на държавно ниво и са предложени мерки за нейното усъвършенстване..

Оценка на практико-приложните приноси

1. Изследвана е степента на финансова децентрализация в училищното образование чрез въвеждане на система на делегиран училищен бюджет в ОУ „Добри Чинтулов“ - Варна.
2. Изследвана е законодателната нормативна уредба (законова и подзаконова) на различните равнища на управление на делегирания училищен бюджет. Въз основа на нея е изготовен комплексен анализ на фазите на бюджетния процес, определящи икономическите параметри на апробиран в практиката делегиран училищен бюджет.
3. Идентифицирани и анализирани са механизмите за мониторинг и контрол на въведената система на делегиран бюджет в изследваната образователна институция.
4. Изведени са училищни политики, свързани с планирането на финансовия ресурс, които дават възможност за упражняване на управленските функции на директора.
5. Изготвена и е апробирана методика и скала за оценка на ефективността на училищен делегиран бюджет на образователна институция.
6. Представен е апробиран модел за управление на квалификационната дейност (на базата на опита на ОУ „Добри Чинтулов“) с приложен инструментариум за оценка на ефективността на продължаващата квалификация на институционално ниво.

Нямам преки наблюдения върху преподавателската дейност на дпн Веселин Михалев, но наличието на професионален опит като учител и директор, позволява практически трансфери и полезни обобщения в неговата преподавателска дейност.

IV. Заключение.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, практико-приложни приноси, намирам за основателно да дам своето положително заключение и да препоръчам на Научното жури да изготви предложение за избор на дпн Веселин Димитров Михалев на академичната длъжност „професор“ по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието.

23.12.2023 г.

проф. д-р Деница Загорчева-Койчева

